

ВИСНОВОК РЕЦЕНЗЕНТА

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Підпригори Максима Валерійовича «Методика розвитку рухових якостей курсантів-жінок у процесі фізичного виховання в умовах воєнного стану»**, поданого на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 01 Освіта / педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дослідження. Дисертацію присвячено новітній проблемі теорії та методики фізичного виховання, а саме, формуванню фізичної готовності курсантів-жінок – майбутніх офіцерів ЗС України у процесі навчання у ВВНЗ до військово-професійної та бойової діяльності шляхом обґрунтування, розробки та впровадження методики розвитку рухових якостей засобами гирьового спорту в умовах дії воєнного стану в Україні. Тому рецензована тема є нагальною та своєчасною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану наукової роботи кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедри теорії та методики фізичного виховання Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова (протокол №3 від 26 жовтня 2023 року).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі. Обґрунтування наукових положень дисертації є достатньо переконливим. Дослідження забезпечується чітким визначенням мети і завдань та ретельним їх виконанням як на теоретичному, так і на практичному рівнях. Для цього здобувачем застосований комплекс відповідних методів дослідження: теоретичний аналіз науково-методичної літератури, анкетування; педагогічне, антропометричне та фізіологічне тестування; педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Достовірність висновків і рекомендацій дослідження забезпечено цілісним характером експерименту, в ході якого повністю перевірено теоретичні положення, а також конкретним застосуванням методів дослідження, зокрема статистичних. Зібраний в результаті педагогічних і функціональних тестувань матеріал представлено в роботі достатньою кількістю таблиць, дані яких дають підставу стверджувати достовірність зроблених висновків.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що: вперше теоретично обґрунтовано методику розвитку рухових якостей курсантів-жінок засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання в умовах воєнного стану з урахуванням вікових (курс навчання), особливостей жіночого організму (фаз МЦ), рівня фізичної підготовленості та умов проведення занять (бомбосховища, намети і т.д.); обґрунтовано критерій оцінювання навчальних досягнень курсантів-жінок під час занять засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання (ціннісно-мотиваційний, когнітивний та поведінково-діяльнісний).

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці методики розвитку рухових якостей курсантів-жінок засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання в умовах воєнного стану, а також критеріїв оцінювання навчальних досягнень курсантів-жінок під час занять засобами гирьового спорту.

Ефективність авторської методики підтверджена результатами її впровадження в освітній процес фізичного виховання у трьох ВВНЗ України: інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка (акт впровадження від 03 вересня 2025 року), Житомирському військовому інституті імені С.П. Корольова (акт впровадження від 20 серпня 2025 року), Національній академії внутрішніх справ (акт впровадження 15 вересня 2025 року).

Основні теоретичні та методичні положення проведеного дослідження можуть бути використані під час розробки робочих програм у ВВНЗ, де готують фахівців військових спеціальностей, під час організації та проведення різних форм фізичного виховання курсантів, самостійних тренувань, у роботі спортивних секцій.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій в опублікованих працях. Результати дисертаційного дослідження відображено у 19 публікаціях, серед яких: 2 статті у міжнародних виданнях, що входять до наукометричної бази «Scopus»; 7 статей у наукових фахових виданнях України; 10 публікацій апробаційного характеру; 2 публікації виконано одноосібно.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (325 найменувань, з них іноземними мовами – 71) та додатків (на 126 сторінках). Загальний обсяг дисертації складає 373 сторінки, з яких 207 сторінок основного тексту. Робота містить 28 таблиць та 55 рисунків.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації:

1. На сторінках 18, 28, 48, 53 першого розділу в одній тезі наведено понад 10-12 посилань. Доречніше для зменшення їх кількості залишити лише ті, що найбільш відповідні змісту даної тези.

2. Детальний опис тестування рухових якостей вважаю зайвим.

3. Під час оцінювання стану ССС (табл. 2.1) бажано надати посилання на спосіб його визначення: чи за стандартним квадратичним відхиленням, чи за допомогою перцентильної шкали.

4. Потребує пояснення вибір автором для визначення взаємодії досліджуваних показників саме коефіцієнта кореляції Пірсона.

5. На рис. 2.1-2.34 для наочного порівняння середніх арифметичних не вистачає графічних позначок помилок середніх арифметичних.

6. Вважаю за доцільне перед дослідженням парних зв'язків гирьових випробувань та показників рухових тестів вивчити їх взаємодію за допомогою розрахунку коефіцієнта канонічної кореляції.

7. У підрозділі 2.7 бажано поширити рекомендації з урахуванням у курсантів-жінок фаз МЦ (фолікулярної, овуляторної, менструальної та лютеїнової).

8. У змісті висновку другого розділу слід зробити спеціальну корекцію щодо впливу гирьових вправ на прояв витривалості.

9. У додатках в оформленні план-конспектів звертає увагу невідповідність формулювання завдань належним вимогам і відсутність методичних вказівок, пов'язаних з особливостями морфо-біологічного стану курсантів-жінок.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Викладені зауваження мають переважно дискусійний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дослідження і тому не знижують значення результатів дисертаційної роботи Підпригори М.В., яка виконана на належному науково-методичному рівні. Викладене дозволяє вважати дисертаційну роботу Підпригори Максима Валерійовича «Методика розвитку рухових якостей курсантів-жінок у процесі фізичного виховання в умовах воєнного стану», подану на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 01 Освіта / педагогіка за спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки самостійно виконаною та завершеною науковою працею. Рецензоване дисертаційне дослідження за своїм змістом, обґрунтованістю наукових положень та новизною отриманих результатів відповідає вимогам чинного Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою №44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21.03.2022 р., № 502 від 19.05.2023 р., № 507 від 03.05.2024 р.) і може бути рекомендованим до захисту на разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії
та методики фізичного виховання
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

